

7. Кирилюк Є. М. Сучасний стан і шляхи гарантування продовольчої безпеки України / Є. М. Кирилюк // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. : Економічні науки. – 2009. – Вип. 153. – С. 49-58.

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

9. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» // Відомості Верховної Ради України від 24 червня 2004 р. № 1877-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>

10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ від 29 жовтня 2013 р. № 1277 / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.kmu.gov.ua>

11. Резнікова О. С. Продовольча безпека в умовах глобалізації економіки : теорія, методологія, практика : автореф. дис. ... док. екон. наук : спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / О. С. Резнікова. – К., 2012. – 52 с.

12. Тринько Р. І. Продовольча безпека : аналітична діагностика : монографія / Р. І. Тринько. – Львів, 2010. – 168 с.

УДК 338.242.4

Є.В. Нікішин
*аспірант кафедри управління
фінансово-економічною безпекою,
Університет економіки та права «КРОК»*

Оцінка економічних збитків здоров'ю населення Київського регіону, зумовлених недостатнім і нераціональним харчуванням

Досліджено динаміку та роль впливу нераціонального харчування на рівень захворюваності населення Київського регіону. Визначено розміри сукупних економічних збитків від захворюваності та порівняння їх з розмірами капітальних інвестицій у сільське господарство регіону.

Ключові слова: економічна безпека, сукупні збитки, нераціональне харчування, захворюваність населення.

Е.В. Никишин
*аспірант кафедри управління
фінансово-экономической безопасностью,
Университет экономики и права «КРОК»*

Оценка экономического ущерба здоровью населения Киевского региона, обусловленного недостаточным и нерациональным питанием

Исследована динамика и роль влияния нерационального питания на уровень заболеваемости населения Киевского региона. Определены размеры совокупных экономических убытков от заболеваемости, сделано сравнение их с размерами капитальных инвестиций в сельское хозяйство региона.

Ключевые слова: экономическая безопасность, совокупные убытки, нерациональное питание, заболеваемость населения.

Y.V. Nikishyn
*Postgraduate student, Department of Financial
and Economic Security Management
«KROK» University*

Assessment of the economic damage to the health of the population of Kyiv region because of malnutrition and irrational nutrition

The article investigates the dynamics and the role of irrational nutrition on morbidity of the population of Kyiv region. The amount of the total economic losses from diseases was identified and comparison with the amount of the capital investment in agriculture in the region was made.

Keywords: economic security, overall damage, irrational nutrition, morbidity of population.

Постановка проблеми

Забезпечення населення якісним, різноманітним і достатнім за харчуванням в умовах зростання споживання і потреби в продовольстві залишається не вирішеною світовою проблемою. Проблема управління та контролю продовольчого забезпечення є актуальною світовою проблемою, до вирішення якої залучені суб'єкти сільськогосподарської діяльності всіх рівнів і форм власності. Одним із суттєвих аспектів цієї проблеми є збільшення рівня захворюваності населення внаслідок недостатнього, незбалансованого та небезпечного для здоров'я людини харчування. Це актуалізує дослідження проблем контролю продовольчої безпеки на регіональному рівні в аспекті достатності та поживності раціону харчування з метою забезпечення якісним продовольством усіх соціальних груп, виявлення специфічних для Київського регіону (м. Київ та Київська область) факторів і механізмів функціонування системи продовольчої безпеки, уточнення загроз і ризиків, що впливають на її стан.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблемами аналізу стану навколишнього середовища, вивчення факторів впливу на екологічну ситуацію займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: А. Биков [1], Л. Мельник [4], Б. Ревіч [2], М. Хвесик, Л. Хенс [4] та інші. Впливом якості харчування на економічну безпеку займаються українські економісти, серед яких слід відмітити Л. Купинець [3], А. Телиженко [4] та інших. Однак у роботах науковців основну увагу приділено дослідженню й оцінці ризиків, пов'язаних із забрудненням навколишнього природного середовища, зокрема — забрудненням атмосферного повітря [5]. Тож питанню оцінки економічних збитків унаслідок недостатнього та незбалансованого харчування не приділено достатньої уваги.

Не вирішені раніше частини загальної проблеми

Дослідження захворюваності населення та її наслідків як аспекту проблеми продовольчого забезпечення регіонального рівня та складової частини економічної безпеки є актуальною та мало розробленою науково-методологічною проблемою, що полягає у визначенні та контролі розмірів сукупних збитків від захворюваності населення Київського регіону.

Формулювання цілей статті

Метою наукової статті є обґрунтування необхідності створення основ контролю якості продовольчого забезпечення як фактора зменшення рівня захворюваності населення та її наслідків для стану економічної безпеки регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження

Протягом тривалого часу в раціоні харчування населення регіону спостерігається значне відставання фактичного споживання продуктів харчування від раціональної норми. Різке зростання індексів споживчих цін та цін виробників ще більше ускладнив економічну ситуацію в країні та знизив економічну доступність населення до продуктів харчування. Це призвело до вимушеного обмеження населенням раціону харчування та зростання обсягів споживання дешевих ерзац-продуктів. Унаслідок цього відбувається зростання захворюваності, що приводить до значних економічних втрат від зниження працездатності. Структура споживання є нераціональною, раціон має недостатню кількість білків, кальцію, магнію, заліза та інших необхідних речовин (табл. 1).

Із таблиці 1 видно, що населення регіону не отримує достатньої для здорового життя кількості елементів. Крім того, рівень споживання продуктів населенням регіону відносно раціональної норми харчування протягом тривалого часу (1999-2013 рр.) є недостатнім (табл. 2).

Таблиця 1

Середньодобове споживання населенням основних мікро- та макроелементів у складі продуктів харчування з 1990 по 2012 роки

Показник поживної цінності харчування	1990	1995	2000	2005	2012	Коефіцієнт поживної цінності K _{пн} в розрахунку на 2012 рік
Протеїн, г	105,3	77,7	73,4	79,7	80,8	0,767
Жири, г	124,0	77,1	71,7	89,7	97,3	0,785
Кальцій, мг	1362,0	954,0	825,0	927,0	939,0	0,689
Залізо, мг	25,0	20,2	19,4	20,5	21,2	0,848
Ретинол, мкг	1863,0	1217,0	1004,0	1156,0	1135,0	0,609
Еквівалент бета-каротину, мкг	1528,0	1431,0	1472,0	1735,0	2304,0	1,508
Еквівалент ретинолу і бета-каротину (RET+ 1/6 B-CAREQ), мкг	2115,0	1455,0	1249,0	1446,0	1520,0	0,719
Тіамін, мг	2,30	1,86	1,81	1,90	1,93	0,839
Рибофлавін, мг	3,46	2,57	2,27	2,51	2,66	0,769
Ніацин, мг	22,40	17,30	16,80	17,90	19,30	0,862
Аскорбінова кислота, мг	123,00	98,00	100,00	111,00	133,00	1,081
Інтегральний індикатор поживної цінності продуктів харчування I _{пц}						0,861

Джерело: розрахунки автора за даними Державної служби статистики України [6, с. 11]

Таблиця 2

**Рівень споживання продуктів харчування в домогосподарствах
Київського регіону відносно раціональної норми по роках**

Споживання продуктів харчування за місяць на одну особу	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
- м'ясо і м'ясопродукти	0,60	0,57	0,50	0,59	0,48	0,68	0,70	0,73	0,81	0,83	0,76	0,78	0,77	0,77	0,82
- молоко і молочні продукти	0,64	0,57	0,63	0,67	0,68	0,68	0,72	0,70	0,74	0,77	0,71	0,66	0,66	0,65	0,71
- яйця	0,96	0,92	0,73	0,75	0,76	0,76	0,87	0,78	0,82	0,85	0,82	0,81	0,86	0,86	0,89
- риба і рибопродукти	0,94	0,98	1,02	0,98	1,01	1,14	1,25	1,23	1,35	1,46	1,16	1,14	1,06	1,12	1,24
- цукор	0,80	0,96	0,94	0,84	0,92	0,99	0,95	0,85	0,94	0,97	0,87	0,84	0,90	0,84	0,80
- олія та інші рослинні жири	1,25	1,40	1,53	1,48	1,77	1,62	1,61	1,44	1,48	1,55	1,60	1,48	1,50	1,50	1,53
- картопля	0,91	0,91	0,87	0,75	0,73	0,82	0,71	0,65	0,65	0,64	0,64	0,58	0,59	0,56	0,56
- овочі та баштанні	0,72	0,70	0,66	0,68	0,66	0,67	0,64	0,68	0,63	0,66	0,69	0,64	0,68	0,69	0,69
- фрукти, ягоди, горіхи, виноград	0,36	0,42	0,41	0,47	0,48	0,53	0,59	0,64	0,72	0,76	0,65	0,69	0,69	0,69	0,82
- хліб і хлібні продукти	0,95	1,06	1,05	1,05	1,01	1,01	0,99	0,90	0,96	0,94	0,90	0,88	0,87	0,88	0,93
Середнє значення	0,81	0,85	0,83	0,83	0,85	0,89	0,90	0,86	0,91	0,94	0,88	0,85	0,86	0,86	0,90

Джерело: розрахунки автора за даними головних управлінь статистики по м. Києву та Київській області [7; 8]

Тривала недостатність основних продуктів у раціоні харчування негативно впливає на стан здоров'я та зростання рівня захворюваності населення. Розуміння залежності здоров'я населення від якості та споживної цінності продуктів харчування знайшло відображення в урядових документах України: «За оцінками експертів Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), стан здоров'я людини великою мірою залежить від способу життя, в тому числі від харчування. Світовий досвід свідчить, що нераціональне та незбалансоване харчування є одним з найважливіших факторів ризику у виникненні серцево-судинних та онкологічних захворювань, діабету, остеопорозу, карієсу, виснаження та інших патологічних станів» [9, с. 1449]. Середнє значення норми споживання (табл. 2) в домогосподарствах Київського регіону відносно раціональної норми наведено на рис. 1.

Таке становище суттєво впливає на медико-демографічні показники в регіоні. Серед населення Києва кількість уперше в житті зареєстрованих випадків захворювань протягом 1995-2013 рр. по Києву зросло: по новоутвореннях на 192,3% (з 18,2 до 35,0 тис. осіб), хвороби системи кровообігу на 213,3% (з 63,0 до 134,4 тис. осіб), хвороби сечостатевої системи на 214,8% (з 94,5 до 203,0 тис. осіб) [10] при загальному збільшенні населення міста на 120,8% (з 2120,8 до

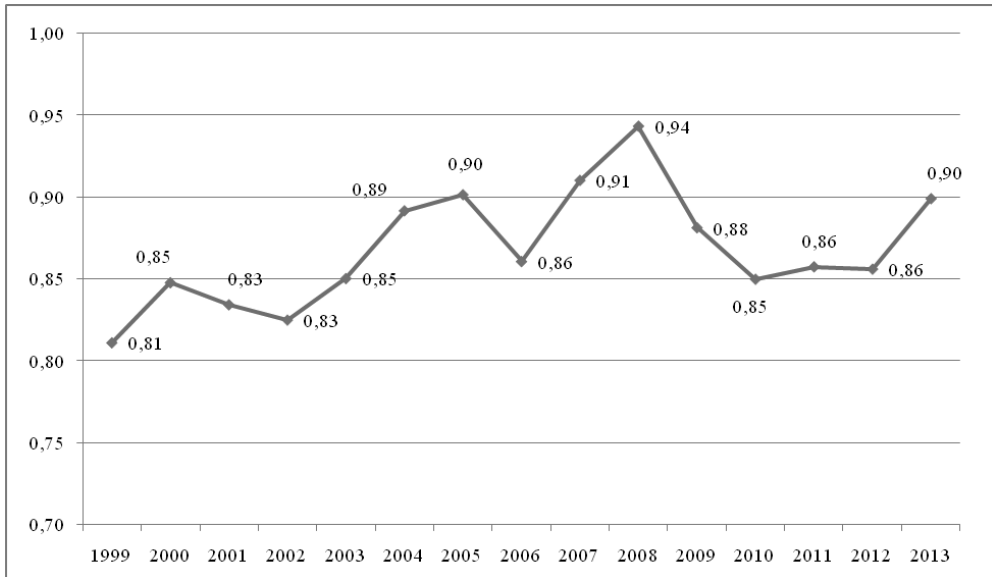

Рис. 1. Середнє значення норми споживання в домогосподарствах Київського регіону відносно раціональної норми харчування в 1999-2013 рр.

Джерело: розроблено автором за даними табл. 2.

2562,7 тис. осіб) [11]. Загалом по Києву у 2013 р. порівняно з 1990 р. значно зріс рівень захворюваності населення на хвороби системи кровообігу (у 3,5 раза), хвороби сечостатевої системи (у 3,1 раза), хвороби крові, кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму (у 2,6 раза), хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин (у 2,9 раза), новоутворення (у 2,2 раза) [12, с. 6]. Структура причин смерті населення залишається незмінною: більша половина летальних випадків спричинена хворобами системи кровообігу, за ними йдуть новоутворення та зовнішні причини смерті [12, с. 7].

На підставі даних статистики про захворюваність населення м. Києва та Київської області в період 1995-2014 рр. [13; 14] і прийнявши основою для розрахунків кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань, які залежать від якості та збалансованості харчування, а саме: новоутворення, хвороби системи кровообігу, сечостатевої системи, автор виконав розрахунки динаміки захворюваності, результати яких зведено на рис. 2. Для порівняння на графіку представлено динаміку найбільш поширених захворювань: хвороб органів дихання і шкіри та підшкірної клітковини.

На рис. 2 видно, що рівень захворювань, пов'язаних із раціональністю харчування, демонструє значне зростання. Середньодобова поживність раціону людини по Україні, після досягнення в 1990 р. раціональної енергетичної цінності харчування в кількості 3597 ккал, до 2000 р. знизилася до 2661 ккал, досягнувши у 2014 р. значення 2939 ккал, що становить 82% необхідної потреби (див. табл. 3). Таке значення енергетичної цінності відповідає встановленому у світовій практиці третьому рівню харчування [15, с. 4]. На цьому рівні харчування, за якого енергетична цінність досягнута, але раціон незбалансований за елементами живлення, ситуація перебуває протягом останніх 15 років (табл. 1 та 3).

Загальна недостатність елементів живлення і незбалансованість харчування, досить імовірно, значно впливає на якість життя та стан захворюваності населення. Причини збільшення захворювань, безперечно, пов'язані з погіршенням

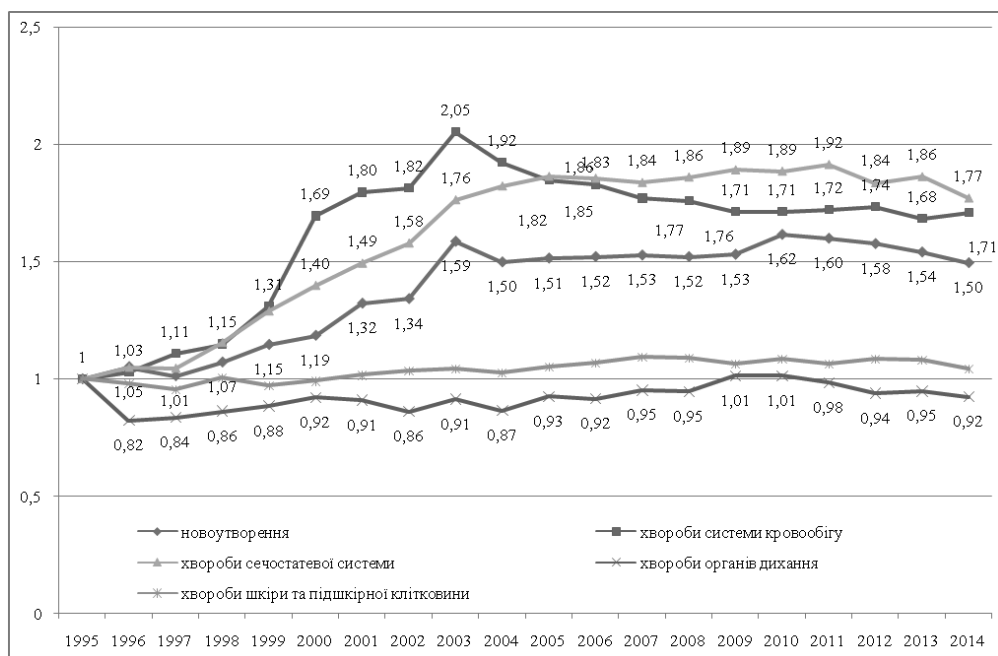

Рис. 2. Динаміка рівня захворюваності населення Київського регіону за деякими видами хвороб у період 1995–2014 рр.

Джерело: розроблено автором на основі даних головних управлінь статистики в м. Києві та Київській області [13; 14]

Таблиця 3

Середньодобова поживність раціону людини по Україні (1990–2014 рр.)

Показник	У розрахунку на одну особу										Відхилення 2012 р. від 2000 р., (+; -)
	1990	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Енергетична цінність раціону, ккал	3597	2661	2940	2998	2946	2933	2951	2954	2969	2939	+278

Джерело: складено та розраховано автором за даними Державної служби статистики України [15]

якості харчування протягом тривалого часу. Таким чином, контроль економічних збитків від зростання рівня захворюваності є нагальною проблемою.

Для визначення економічних збитків, завданих здоров'ю населення Київського регіону нераціональним харчуванням, використовуємо методику, яка дає змогу визначити відповідні сукупні економічні збитки [5], що розраховуються за формулою:

$$C = G + I + D \quad (1)$$

де C – сукупні економічні збитки, пов'язані з захворюваністю населення Київського регіону на рік;

G – витрати на систему охорони здоров'я з боку держави (зарплата медичного персоналу, утримання лікарень тощо) у регіоні на рік;

I – загальні витрати населення регіону на охорону здоров'я на рік;

D – втрати валового регіонального продукту (ВРП) регіону на рік.

Загальні витрати населення на охорону здоров'я на рік (I) для регіону розраховуються на основі статистичної інформації [11; 15; 16]:

$$I = N \sum_{i=1}^{12} \left(\frac{\Omega_i \alpha_i}{n_i} \right) \quad (2)$$

де N – чисельність наявного населення регіону, осіб;

Ω_i – витрати одного домогосподарства регіону на місяць i , грн;

α_i – частка витрат домогосподарства на охорону здоров'я на місяць i , %;

n_i – кількість осіб у домогосподарстві регіону на місяць i [5].

При оцінці втрат ВРП (D) виходимо з припущення, що ВРП створюється населенням регіону без урахування втрат, обумовлених тимчасовою непрацездатністю. Тоді розрахунковий ВРП – це ВРП, який було б створено за відсутності захворюваності населення.

Втрати ВРП (D) розраховуються за формулою

$$D = GRP_c - GRP = GRP (S / (365 - S)) \quad (3)$$

де GRP – ВРП Київського регіону (з м. Києвом);

GRP_c – розрахунковий ВРП Київського регіону;

S – середня тривалість непрацездатності в Україні, днів, $S = 13,26$ [5].

Оскільки в наявній статистичній інформації не наводиться значення середньої тривалості непрацездатності в Київському регіоні, у формулі (3) використано показник середньої тривалості непрацездатності по Україні. Вважаємо, що в регіоні це значення відрізняється від середнього на значення, яке незначно впливає на точність розрахунку. Дані для розрахунку сукупних економічних збитків, пов'язаних із захворюваністю населення регіону, зведено в таблицю 4. Розрахунки, наведені в ній, свідчать, що в регіоні економічні (прямі) збитки від захворюваності населення становили 6,02 і 5,65% ВРП відповідно у 2012 і 2013 роках.

Таблиця 4

**Сукупні економічні збитки, пов'язані з захворюваністю населення
Київського регіону у 2012 та 2013 роки**

Показники	2012			2013		
	м. Київ	Київська обл.	Загалом	м. Київ	Київська обл.	Загалом
1	2	3	4	5	6	7
Витрати на систему охорони здоров'я з боку держави (G) у фактичних цінах, тис. грн	3 708 296	561 930	4 270 226	2 545 979	742 271	3 288 250
Загальні витрати населення на охорону здоров'я (I) у фактичних цінах, тис. грн	2 481 171	1 241 865	3 723 036	2 739 679	1 395 839	4 135 518
ВРП у фактичних цінах, тис. грн	275685000	69663000	345348000	312552000	68931000	381483000
Втрати ВРП (D) у фактичних цінах, тис. грн	10392856	2626177	13019032	11782679	2598582	14381261

Продовження табл. 4

1	2	3	4	5	6	7
Сукупні економічні збитки, пов'язані з захворюваністю населення (С) у фактичних цінах, тис. грн	16582323	4429972	21012295	17068337	4736691	21805028
Сукупні економічні збитки, пов'язані з захворюваністю населення у порівняльних цінах, тис. грн	16321184	4456935	20778119	16816096	4741433	21557528
Економічні збитки від захворюваності населення в ВРП, %	5,92	6,4	6,02	5,38	6,88	5,65
Капітальні інвестиції в сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг, тис. грн	1 093 620	1 443 662	2 537 282	632 158	1 514 770	2 146 928
Співвідношення сукупних економічних збитків, що пов'язані з захворюваністю населення до обсягу капітальних інвестицій, разів	15,2	3,1	8,3	27,0	3,1	10,2

Джерело: розрахунки автора з використанням даних головних управлінь статистики в місті Києві та в Київській області [17; 18]

Слід звернути увагу, що зменшення збитків у 2013 р. відбулося за рахунок значного (на 23,0%) зниження витрат на систему охорони здоров'я з боку держави, одночасного зростання на 11,1% витрат населення на охорону здоров'я, при фактично незмінному показнику захворюваності в регіоні.

Захворювання, пов'язані з недостатністю харчування, становлять близько 10% кількості вперше зареєстрованих випадків захворювань [12, с. 12], однак за своїми наслідками приводять до значних економічних втрат. Ці хвороби важко виліковні, потребують тривалого лікування, складного та дорогого обладнання для діагностики та лікарів-фахівців високого рівня. Хвороби призводять до зростання рівня інвалідності та передчасної смерті. Тому, крім прямих витрат на лікування, які виникають в певний проміжок часу, необхідно враховувати додаткові втрати в результаті зниження або втрати працездатності в майбутньому.

Слід звернути увагу, що обсяг сукупних економічних збитків, пов'язаних із захворюваністю населення, у 8,3 (2012 р.) та в 10,2 (2013 р.) рази перевищують розмір відповідних капітальних інвестицій у сільське господарство регіону (табл. 4). Тому зменшення втрат, пов'язаних із захворюваністю населення, є економічно виправданим і пріоритетним завданням продовольчої безпеки регіону. Гострота та масштабність проблеми обумовлює необхідність у подальших дослідженнях та обґрунтуванні рекомендацій із поліпшення контролю якості харчування населення і шляхів вирішення заявленої проблеми.

Висновки

Динаміка захворюваності населення Київського регіону від недостатності харчування та диспропорції його структури свідчить про гостроту проблеми та її суттєвий вплив на економічну безпеку регіону.

Розрахунки сукупних прямих збитків від захворюваності населення внаслідок погіршення раціону харчування свідчать про необхідність створення системи контролю за виробництвом і кінцевим споживанням продуктів харчування, контролю структури, якості та безпечності продовольства, дотримання споживчих стандартів як дієвої складової продовольчої безпеки регіону.

Контроль сукупних прямих збитків від захворюваності населення внаслідок погіршення раціону харчування є необхідним компонентом продовольчої безпеки. Розмір цих збитків є суттєвим індикатором стану економічної безпеки регіону.

Упровадження комплексного інформаційно-аналітичного контролю системи продовольчого забезпечення регіону, крім синергетичного ефекту, який створюється дією фінансових, економічних, соціальних та управлінських механізмів, матиме значний соціально-економічний ефект від зменшення рівня захворюваності населення.

Література

1. Быков А. Методические рекомендации по оценке социально-экономического ущерба от нарушения здоровья населения, обусловленного загрязнением атмосферного воздуха / А. Быков, Л. Соленова, Г. Земляная, В. Фурман // Управление риском. – 1999. – № 3. – С. 51-59.
2. Ревич Б. А. Загрязнение воздуха как фактор смертности в городах России / Б. А. Ревич, А. А. Быков // Энергия : Экономика. Техника. Экология. – 1998. – № 4. – С. 21-27.
3. Купинец Л. Продовольствие и здоровье нации : риск-анализ, экономическая оценка, управленческие решения / Л. Купинец, С. Харичков // Економіст. – 2011. – № 6. – С. 31-37.
4. Телиженко А. Использование математических моделей при определении уровня заболеваемости от состояния окружающей среды / А. Телиженко, В. Пунько, О. Соколова // Окружающая среда и здоровье : учебное пособие / Под ред. Л. Хенса, Л. Мельника, Э. Буна. – К., Наукова думка, 1998. – С. 175-178.
5. Оцінка економічного збитку життю та здоров'ю населення Донецької області, завданого забрудненням атмосферного повітря / О. М. Гаркушенко // Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку : Зб. наук. пр. – Донецьк : ІЕП НАНУ, 2010. – С. 252-264.
6. Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України. Статистичний збірник за 2012 р. / [Відповідальний за випуск О. М. Пропокенко]. – К. : Державна служба статистики України, 2013 рік. – 56 с. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uga-port.org.ua/sites/default/files/zb_spog_2012.pdf
7. Споживання продуктів харчування в домогосподарствах (1999–2014 pp.) / Головне управління статистики у м. Києві // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=500&lang=1>
8. Споживання продуктів харчування в домогосподарствах (1999–2014 pp.) / Головне управління статистики у Київській області. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kievobl.ukrstat.gov.ua/content/p.php3?c=619&lang=1>
9. Концепція поліпшення продовольчого забезпечення та якості харчування населення. Розпорядження від 26 травня 2004 р. № 332-р / Кабінет Міністрів України. – Офіц. вид. – К. : Офіційний вісник України, 2004. – № 21 (11.06.2004). – С. 1449.
10. Захворюваність населення (1995-2013 pp.) / Головне управління статистики у місті Києві. Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=510&lang=1>
11. Населення (1995-2014 pp.) / Головне управління статистики у м. Києві [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=112351
12. Захворюваність та смертність населення м. Києва. Статистичний збірник / Головне управління статистики у м. Києві [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/Docs/6472.doc>

13. Захворюваність населення в м. Києві в 1995-2014 рр. / Головне управління статистики у місті Києві [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=510&lang=1>

14. Захворюваність населення в Київській області в 1995-2014 рр. / Головне управління статистики у Київській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://oblstat.kiev.ukrstat.gov.ua/content/p.php3?lang=1&c>

15. Витрати і ресурси домогосподарств України у III кварталі 2015 року. Статистичний бюлетень. Державна служба статистики України / [Відповідальний за випуск І. І. Осипова]. — К. : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2016 рік. — 153 с.

16. Населення (1995-2014 рр.) / Головне управління статистики у Київській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://kievobl.ukrstat.gov.ua/content/p.php3?c=115&lang=1>

17. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності / Головне управління статистики у Київській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://kievob.ukrstat.gov.ua/content/p.php3?c=1109&lang=1>

18. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності / Головне управління статистики у м. Києві [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=2724&lang=1>

УДК 351.863:378

Л.П. Снігир
здобувач

*кафедри управління фінансово-економічною безпекою,
Університет економіки та права «КРОК»*

Виділення класифікаційних ознак функціональних складових економічної безпеки вищої освіти

У статті розглянуто виділення класифікаційних ознак функціональних складових економічної безпеки вищої освіти як підсистеми економічної безпеки країни. Визначено, що забезпечення економічної безпеки вищої освіти є одним із актуальних завдань сьогодення. Доведено, що національні інтереси держави у сфері економіки включають національні інтереси у сфері освіти і науки.

Ключові слова: класифікаційні ознаки загроз економічній безпеці, економічні інтереси, ресурси вищої освіти.

Л.П. Снігир
соискатель

*кафедры управления финансово-экономической безопасностью,
Университет экономики и права «КРОК»*

Выделение классификационных признаков функциональных составляющих экономической безопасности высшего образования

В статье рассмотрено выделение классификационных признаков функциональных составляющих экономической безопасности высшего образования как подсистемы экономической безопасности страны. Определено, что обеспечение экономической